

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости — ари не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслаєвих псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 1/2 год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Ворохобня в Македонії.

(X) З Македонії надходять щораз грізніші вісти, які стають певним доказом, що ворохобня розгоріла ся там на добре і що положене стає вельми непевним. Убийство російського консуля Щербини показує, з яким завзятєм виступають члени македонського комітету, що правлять там цілим рухом. Смерть консуля Щербини не викликала таких наслідків що-до становища Росії в македонській справі, як деякі днівники сподівали ся, порівнюючи сю подію із убиством російського консуля в Солуні в 1876, що довело до російско-турецкої війни. «Новое Время», яке стоїть в близьких взаєминах з російським міністерством заграничних справ, виступає рішучо проти того погляду російської суспільности, начеб положене в 1876. р. було похуже на нинішні відносини. Тепер по думці сего днівника обставини значно змінили ся. В 1876 була Росія приневолена виповісти війну Туреччині, нині нема тих чинників, які тоді викликали війну. Розв'язка македонського питання мусить відбутися тепер іншою дорогою.

З сим поглядом «Нового Времени» можна згодити ся, але й се річ певна, що умовлені між Росією і Австрією з одного боку а Туреччиною реформи не доведуть до ціли, а треба буде для переведеня сих реформ піти на таку дорогу, на яку вступлено свого часу з Босною і Герцоговиною. Туреччина і не схоче і не зможе завести там ладу, тут треба культурної місії європейської держави, а до такої надає ся Австрія, яко найблизша сусідка зворохобленої області.

Високий рівень українства а нова ера.

(Відповідь д. М. Павликові).

(Конець).

Супроти моїх заміток, що народовці також положили свою цеголку до спільної народної будівлі і що їх змаганя посунули розвиток українського народу вперед, завначує д. Павлик, що Драгоманів підносили дійсно культурну працю народовців навіть перед чужиною, але ему нераз руки опадали, коли вихвалений ним нераз почин земляків зводив ся на ніващо або заміняв ся діаметрально супротивним «такими попсиу-майстрами, як Кониський, яких через те Драгоманів мав повну рачію ненавидіти своєю культурною душею».

Не перечу сего, що самі народовці нераз погано відносили ся до Драгоманова, що шкодили нераз українству «більше, ніж всі вороги его на купу» (і я на се нераз вказував), однак се ще не дає підстави, когось ненавидіти, бо ненавистію нікого не поправимо. Так на пр.

і Колиський робив помилки, як і Драгоманів не був неспильний, однак я волю таких «поспсиу-майстрів» як Кониський, замість многих пусто-словних крикунів радикальних, що не зробили нічого позитивного. І в тім іменно наша головна хиба, що маємо багато крикливих агітаторів, багато острих критиків, але мало робітників. Тим то і нічого дивного, що аж у 700 років естования укр.-рускої літератури спромогли ся ми на єї історію і то лише таку, як каже д. Павлик; що в 1000 років естования України-Руси спромогли ся на таку лише історію, як проф. Грушевського; що спромогли ся на такий лише Науково-літературний Вістник, що мимо естования аж трох катедр (властиво чотирох — О. Барв.) українсько-рускої літератури не посунемо з того боку справи ані о один крок до високого рівня, що з усіх тих шкіл не вишла доси ні однієнька молода сила, ні однієнький порядний знавець української мови й літератури, такий, що давав би бодай слабу надію, що їхне колись сю справу на справді широку культурну дорогу.

Передовсім знов приневолений я зазначити, що нова ера в усім тім нічого не провинила ся, що она зовсім не тільки не суперечила осягненню високого рівня українства, але навпаки, що се було єї інтенцією. А мало ся до сего дійти по-степенно засновуванем руских шкіл, руских катедр на університеті (а першою такою мала бути катедра історії України-Руси, на якій мав засісти Вол. Антонович — що так не стало ся, знов не нова ера сему винна), заснованем Наук. Товариства ім. Шевченка і нові катедри мали заиривити академічну молодіж до строгої наукової роботи і відзвичаїти її від пустомельства. Тимчасом академічна молодіж, а навіть гімназьяльна (очивидно з виїмками) замість працювати для науки, вважає своєю головною задачею політику, тратить дорогий час на читаню агітаційних брошур і часописів та на самій агітації, а до строгої науки забирають ся хіба одиниці, яких можна почислити на палцях. Головна вина і одвічальність за се спадає таки на тих членів опозиційної організації, котрі втягають молодіж передчасно в політику, замість лишати їй час на наукову роботу. Навіть проф. Грушевського втягувано до політичної роботи, для якої не мав він потрібного розуміння місцевих обставин і відривано его від того огнища, якому він мав тут служити. У нас так завело ся, що кожний Русин вже зроду вважає себе покликаним до політики, хоч би не мав до того найменшого таланту ані знаня і розуміння, а через те марнує ся у нас багато сил, відриває ся їх з того поля, на якому би реальною, науковою працею могли народови принести значні користи, посунути значно вперед нашу справу, двигнути високо рівень українства. У нас нема ніякої організації що-до поділу народної праці і через те багато сил інтелігентних тратить час на роботу, яку би повинен зробити хто инший. У нас часто, говорячи образиво, заставляє ся артиста-малюва частокіл, коли се повинен би зробити звичайний собі лякерник. А коли д. Павлик невдоволений з малих успіхів катедр укр. літератури, то як-

раз черновецка катедра стає тут доказом мое аргументації. Нехай би проф. Стоцкий не потребував їхати на засновини читальні або райфайзенки, нехай би не потребував писати політичної або економічної статі до тамошних часописів, а весь час міг обернути на наукову роботу, то й вислід був би инший. Отсе нехай буде memo, щоб ми людей науки, щоб ми також і молодіжи, яка повинна передовсім віддати ся науковій роботі, наколи має вийти добре підготовленою, не втягали в політику.

А коли д. Павлик жалкує, що у нас марнує ся така наукова сила, як др. Франко, то я на се замічу, що і я тої думки, і жалкую, що его втягувано а й він сам встрявав у політику, в якій не осягнув видних успіхів а змарнував багато сил і часу і загородив собі дорогу до наукової університетської кар'єри. Те саме можна сказати про пок. Остапа Терлецького, якого непотрібно втягнуто на політичну дорогу і тим звихнено і зломано знатний талант, який був би двигнув високо рівень українства.

На останку замічу ще, що і я є противником заведеня у Львові вільного українського університету, позаяк вважаю се простою утопією, а се тому, бо гляджу на сю справу реально і тверезими очима, дарма, що многи люди мене називають оптимістом. Нехай д. Павлик розпитає ся в Руск. Педаг. Товаристві, з яким трудом введено в жите приватну школу виділову ім. Шевченка, як трудно її удержати навіть мимо краєвої підмоги, як трудно зібрати наукові сили, тоді впевнить ся, що не лише на приватний університет, але навіть на одну приватну руску гімназію не спроможемо ся. Не тим способом двигнемо рівень українства, що будемо робити проекти висококарні, а ревною і витривалою науковою працею, за яку прийали ся деякі молодші учительські сили, як др. Копач, др. Волод. Левицкий і инші. Нехайже їх слідом ступають инші, нехай і акад. молодіж заздальгидь приготує ся до такої роботи, вихіснує університетські роки для науки, а відтак звертає ся в європейські огнища науки для дальшого образования, тоді двигне ся рівень українства, а ніяка нова ера тут не буде перпоною.

У Львові, в цвітні 1903.

Олександр Барвіньский.

Театральне пересилене.

Від часу заряду п. Заячківського, коли то ему пощастило ся заробити більшу суму грошей в Чернівцях, куди театр не заглядав кільканадцять літ, настало помішанє повнє не лише у всіх директорів і претендентів на них, але здає ся, і в самім виділі «Бесіди». Той сам п. Заячківский з Чернівців рванув аж у Краків... для зробленя інтересу. І тут зле не вийшов, бо се була першина в столиці Пястів, але і не набрав золотих яєць, як се думало ся.

Від того часу стали говорити про «європейську стопу», що sub rosa має означати: інте-

Публична Галя авкційна

Львів — пасаж Міколаяша.

Вистава річий призначених на продажу гідна огляненя задля значного числа творів штуки і старинностей. Також багато річий до практичного ужитку як: меблі, дивани, фортеп'яни, повози, машини до шитя, ровери, машини до писаня, золоті і срібні предмети, хіньске срібло, годинники, убрания і т. д., одним словом всякого рода движимости **дешево до набути.** — Ліцитації відбувають ся що тижня в четверги о год. 4. пополудни. — Вистава отворена щодень від 3. до 8 год. вечер; в неділі і в свята від 9. до 12. год. — Бюро для принятя річий на продажу отворене щодень від 9. до 12 1/2 год. в полудне; для дрібніших річий також і пополудни від 3. до 6. год. 27(26—?)

рес на більшу стону. З сею гадкою перенимав театр др. Гринецький. Їму не хотіло-б ся тягати по місточках, а бажало-б ся грати з ців року у Львові, а решту в трех-чотирьох більших містах: він мріяв про те, щоби вивезти театр до Праги, ба навіть посилав туди відпоручника, пробував знов щастя в Чернівцях, ба навіть аж в Радівцях, де вже афіши треба було друкувати... по румуньски, їздив сам на Україну і придумував, яким способом зробити би турне через Угорщину.

Не осуджуємо загалом всі ті проекти, бо відвідуване Буковини і Угорщини повинно би належати до обовязкових заадач театру, але осуджуємо тенденцію, з якою і піднімаю і проєктовано такі подорожи, не можемо згодити ся на сю «європейську стону», яка не відповідає ані нашим силам, ані нашим потребам. Коли для Галичини вистане того театру, який маємо, то тим більше він висгарчив би для Буковини і для Угорщини, а про «розношення ішої слави» по Краковах, Прагах, Люблянах і т. д. не нам думати, бо ся «слава» могла би ся легко змінити... в блямажу.

Др. Гринецький мав надзвичайно корисну ситуацію. Сама традиція его імени захоувала нашу публіку до підняття театру, докторський титул додавав блиску его дирекції, а надто випало театральне інтерресу у Львові, підчас якого руский театр був через більше як два місяці одиноким театральним зрізцем в столиці. Та мимо того др. Гринецький переконав ся по році, що з висоти рожевих проєктів треба злізти до шаруги провінціальної тулочки і тому — без жадної дальшої причини — зрезигнував зі свого шестилітнього контракту.

На тих самих услвях прийняв був дирекцію его наслідник п. Губчак, але він, попри однакі з ним погляди і проєкти на наш театр, прийіє ще, як то кажуть, «жидівську голову». Приймавши дирекцію, пускає театр самопас по менших містах, а сам бере урльон і відбуває заграничні подорожи. Повернувши з України, спиле новостями, як з рога обильности, своєю оборотністю уміє всюди приєднати публіку до театру, а наз навіть посунив ся до того, що видрукував афіши... по жидівски. Спробаджує на гостинні виступи, кого лиш може, а запрошує Занковецьку, Кропівницького і т. д. — хотай безуспішно, він перший переводить в діло прогульку театру за границю і врешті кінчить свою дирекцію «по європейски»... в Colosseum.

Ся перша загранична прогулька театру

варта, щоби єї увіковічнити на сім місці, бо з неї не одну можна вигягнути науку. З Гусятини директор вирядив дружину вісім миль підводами до Каменця подільського. Було се вже якось в жовтні і холод віяв буйним вітром понад подільськими стенами. Але артисти не дуже там забезпечували ся теплою одежиною, бо директор впевняв, що їдуть лише на три вистави і тому не треба брати з собою жадних річий і багажів. Але коли приїхали до хорошого Каменця, директор і не думав покидати его так скоро і передержав там театр через цілий місяць. Надто єще, хотай поводжене було знамените і дирекція не платила артистам жадної додаткової гонорачії за перебуте такої важкої подорожи, до якої они жадним чином не були обовязані, она ще мала намір гажу виплачувати не тамошними грішми, а зредукувати єї на австрійські корони. І доперва треба було формального бунту цілої дружини за московські рублики, щоби дирекція признала сю рачію, що не лише для неї сметана, а артистам серватка!

Як виглядав поворот театральної дружини в літніх одягах серед падолистової стужі, як они звоили зубами та відхоровували сю осьмимилеву трясеницю — се лишаємо вже до мемоарів котрому з артистів. Ствердимо лишень, що окрім матеріальної користи для самої дирекції, она не принесла жадного хісна для театру, а ватом сть розбудила фалшивий апетит до заграничної валюти. Бо тепер п. Губчак мріє вже не лишень о рублях, але і о франках, штерлінгах, а навіть долярах! Він рад би зложити таку трупу, аби «повести нашу славу» до Швайцарії, Парижа, Лондону і Америки.

А деж ти, галицька Русе, з твоєю провінцією, деж ти, Руска Бесідо, з твоім референтом — де ви останетесь, коли ваш театр помандрує між золотверхі палати богатих столиць сьвіта? Певно, що тоді директор і не оглянув би ся на вас, тай і артистам не схотілось би вертати ся з асфальтів у маломісточкову грязь з Variet-ів на підєня. Тоді прийшлось би хіба засновувати пнший театр для нашого власного ужитку і починати знов все наново.

Але почасті грудність в придбаню визначніших сьвітацких сил (бо звідки-ж їх взяти у нас!), почасті неурхильне становско Рускої Бесіди спонукали п. Губчака до похеханя тих намірів, а заразом і до резигнації з дирекції театру. Бо щож варта дирекція, коли на ній не можна зробити порядного інтересу? Не правда-ж?..

Чи оплатить ся чоловікови, який може ще найти собі денде прилично становиско, товчи ся по галицьких драх, цацькати ся з всіма маломісточковими «повагами», гарувати день і ніч і так марно тратити літа? А потім що, по тих шести літах? Актор вістане актором до смерти, а директора, коли сам не піде, то скорше чи пізнійше прогонять, бо скажуть, що він інтереси робить, коли так довго тримає ся. Лїпше прецінь те, що заробило ся за перший рік, сховати до кишені, що придбало ся для театру, відпродати Бесіді і з цілою шкїрою вилабудати ся з тої театральної авантюри.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В пятницу: руско-кат. Велика Пятница; рим.-кат. Рудольфа еп. — В субботу: руско-кат. Вел. Субота, Теодула; рим.-кат. Аполлонія. — В неділю: руско-кат. Воскресєнє Христоє, Евтикія; рим.-кат. Емми вд.

— **Абітуриенти бережанської гімназії з 1878 р.** уряджують товариський зїзд в Бережанах в днях 20. і 21. липня с. р. До тимчасового комітету належать між иншими Северин Зарицький, проф. II гімназії в Перемишлі, і Климентій Розлуцький, нотар в Буківську.

— **Напасть.** Польські часописи в своїм гакатлїстичнім русноїдстві винайшли «руську політику у війську» і від тим заголовком пишуть: «В однім із стоячих у Львові полків піхоти, командант одної компанії, капітан Х., Русин, забороняє своїм підчиненим розмовляти по польски, твердячи, що полковою мовою сего полку є руска мова. — Без коментарів». — Сей додаток без коментарів характеристичний, бо коментарі до сеї напасти винали би як-раз відємно для польської гакати. Хто служив у війську в полках корінно руских у східній Галичині, мусїв чути ту незрозумілу мішанину польско-руско-німецьку, якою силують ся говорити підофіцїри до простих вояків при виравах, неначе для означеня своєї висшости. Тимчасом поясненє, уділюваних в сїй чудерацькій паламарчинї, Русин вояк нїяк не второпає, а наслідком сего не лише він мусить зносити незаслужену лайку, але і милїтаризм на тім терить. Офіцїри в руских полках, переважно чужинці, Німці, Чехи, Хорвати, не знаючи рускої мови, не можуть збагнути, чому руский мужик у війську такий тумановатий, але якої знали причину сего, то безперечно пішли би слїдом капітана напастованого польскою гакатою. Промовляючи до Русинів-вояків по їхньому, збуджує ся у них довіре, привязанє, пошану, а що найважнійше, увільняє ся їх від неоптїбних шикан.

— **Пос. Пігуляк** зложить в Заставці дня 21. с. м. о 2. год. попол. звіт з посольської діяльности.

Юда Скаріотський.

I.

Пекло безмірне велике
Блеском огненным палає,
Злої, рогаїї сили
Повне від краю до краю.
Стогїя у темному царствї:
Сила лукава в повстанї!
Шкрабання кігтів, хрустїння,
Сик і зубів скреготання!...
Лютїй, всіх громів гучнійший,
Зо всіх ротів найвонючих
Крик нїс ся до вельзевула
В вимовах — клекотах злочих!
З крику того всі пекельні
Мури міцненї трясли ся
І золотий величезний
Гнув ся престол та кривив ся.
Навіть престола владика
Станом вродливим високим
Здрїгував, видом погордим
Хмурив ся огненнооким...
— Батьку! З проклоном ми гнем!
Батьку, бодай все пропало
Опріч тебе з нами, рідний!
В сьвітї життя нам не стало! —
— З Сьвітла Вселенного Сьвітло
Впало на землю між люди;
Очі людям ослїплює!
Горе нам, лишенько буде! —
— З першої дини такого
Ще не вживав наш дух струса:
Мїста не маєм, де дітись
Від Дивотворця Ісуса! —

— Всї єму, всї ми припони
Ставили й що не робили,
Нї! Єго з неба пришесть
Дивнее не зупинали! —
— Батьку вельможний! Ратуї же
Кривні свої щирі діти,
Не допусти їх нїзащо
Під отим Сьвітлом зотлїти!
— Не допусти родовитих
Гордошів наших від роду
Впасти на посьміх вселюдний!
Геть залиши гірку шкоду! —
— Ти-ж, велимудрий, равїще
Ще це повинен був знати!
Якже тобі та невдогад
Мир наш на захист не взяти? —
— Чи може вже твої сили
Дивної більше не має,
Що чоловіка Ісуса
Вже не живе, не здолає? —
— Як не змагавш, привїдцю
Темряви — пекла великий,
Так геть з престола!.. На его
Хилий не сяде во віки! —
— Крацшого виберем владця!
Розумом вартого — трону,
Ти же гнилий недотепе
Пропадеш, згинеш з проклову!

II.

Вибух страшенний роздав ся
З рота творителя мля!
Тріснули стїни... всі біси
Покотом з жаху лягли!...
Слово останне застряло
В чорних вонючих ротах...
Грізний, мовчазний на пекло
Лїг неупнєнний жах!..

— Тряста вам, черви хвостатї!
Як, бунтовництво на нас?
Ми, вічність темна, те чуєм
Вперше від проклятих вас! —
— Кари вам! Падайте злидні
Лицями ударте до нїг,
Топчух правду й надїю
Нам на утїху і сьміх! —
— Ще не родив ся під сьвітом
Хто-б нас перевищив у млї
Ще ми міцненно придавам
Струю жита на землі! —
— Ми є во віки! і другий
Замість нас володарем
Пекла не буде! Та це ще
Омієля ми розберем, —
— А, ось тепер свої уші,
Чуючі все, притудїть
До велемудрих слів наших
Й очі сюди повернїть! —
З цими словами дїявол
Свиснув і вмїть его дим
Вкутав, за хвилию явив ся,
Рядом на тронї вже з ним.
Лїт молодих, невисокий,
Рижий, худий чоловік;
В гадини наче, злі очі
В його сьвітїлись знід вік...
— Це, — вельзевул кричав далі, —
Крацїй Ісусів оди
Ученик, що нам прихильний,
Як рідний темности син...
— В душу його своїм духом
Мудро ми й хитро ввійшли
І слугу щирого з щирих
Власного в нїм добули!
— Ще не родивсь сріблолобець
Другий над його на сьвіт

І владолубця, як він є,
Ще не зазнав людський рїд!...
— Він Ісуса душею
Й серцем ненавидить більш
Вашої злісти й на його
Смертний налагодив нїж!
— Щирим товаришам нашим,
Архїереям у масть
Він підійшов і за гроші
Ім Ісуса продасть...
— Архїереям — урядцям
Веунали ми вже свій перет
В мїзок, — вони Ісуса
З радістю стягнуть на хрест!
— Так на землі сьвіт слїпучий
Хутко лишить ся буття!
Знову ревіта-ме гучно
Нашого паньства життя!
— Йди, Скаріотський, озвав ся
Чорт до його, та кінчай
Дїло... велику тобі дасть
Шану безсмертний наш край!
І Скаріотського хутко
Мля у обїйми взяла...
З радощів збірка рогатих
Спільно вся враз заревла:
— Слава грїмуча во віки
Нашому володарю!
Слава безсмертному батьку,
Сьвіта борцєви, царю!
І застогнали пекельні
З радощів тартарори:
Зареготали, завили
Душ чоловічих вори!!!

I. Шваєв.

— 3 львівського «Сокола». Вправи застановляє ся з причини Великодних Свят на час від 16. до 22. цвітня вклучно с. р.— Старшина Сокола.

— **Головний Виділ Тозарства «Просьвіти»** у Львові відбув в марці с. р. 4 засідання і порішив отсі справи: 1) Прияти до відомости, що з початком цвітня виїде членська книжочка п. з. «Перша поміч в наглих випадках» за місяці цвітень і май. 2) Вислати на загальні збори філії «Просьвіти» в Соколя делегата від Головного Виділу Ва. п. Льонгіна Цегельського. 3) Прияти до відомости справозданє з загальних зборів філії в Бережанах. — та що отвирють ся філії «Просьвіти» в Дрогобич, Городенці і Калуші.

4) Уділити правних інформацій читальням «Просьвіти»: а) в Конохові пов. Стрий в справі перенесеня трафіки; б) в Росохачи пов. Чортків в справі заборони продажи нафти і соли; в) в Желлиборах пов. Рогатин в справі перенесеня склепу; г) в Попівцях пов. Заліщики в справі сепсу збіжа; д) в Семиківцях пов. Підгайці в справі карани післяців до предложених статистики; е) в Вишневі пов. Рогатин в справі статута забраного через дирекцію скарбову в Бережанах.

5) Прияти до відомости справозданя з діяльности читальн «Просьвіти» в Галичи, в Носівцях пов. Тернопіль, в Джуркові пов. Городенка, в Івачемі гориннім пов. Тернопіль, в Хлівцях пов. Рава руска, в Білківцях пов. Чортків, в Брці, в Болдурах пов. Броди, в Доброгостові пов. Дрогобич, в Цвітовій пов. Калуш, в Стрипській і в Підліській малих пов. Львів, в Янчині, в Вишнівчичку пов. Перемишляни, в Котузові пов. Підгайці, в Липиці долишній пов. Рогатин, в Богданівці пов. Скалат, в Заболотіві, в Тростянці і Снятині пов. Снятин, в Кмарові пов. Станиславів, в Шилах пов. Збараж і в Присівцях пов. Золочів. 6) Прияти до відомости, що статут на основанє читальн «Просьвіти» внесли до намісництва громади: Гвоздець малий пов. Коломия, Сзупіль пов. Станиславів, Новосільки кардинальські пов. Рава руска, Кавчий кут. пов. Стрий, Фальштин пов. Старий Самбір, Воробіївка і Городище пов. Тернопіль, Нагірня пов. Львів, Баранівка і Поточани пов. Бережани, Яблонівка пов. Підгайці, Лошнів пов. Тереховля, Кошилиць пов. Заліщики, Лубянки низші, Збараж старий, Снява і Шили пов. Збараж, Полівці, Криволюка і Паушівка пов. Чортків, Наконечне пов. Яворів, Дроздовичі пов. Горздук, Стебник пов. Богородчани, Тарнавка і Козачина пов. Борщів, Крехоничі пов. Долина, Болехівка пов. Дрогобич, Косів, Хлици пов. Мостиска, Нежухів пов. Стрий, Митулів пов. Золочів, Кобила і Доброводи пов. Збараж, Яворів місто, Борки малі пов. Скалат, Глинки пов. Надвірна, Солець пов. Дрогобич, Волиця пов. Жовква і Суботів пов. Станиславів.

7. Вислати дарові книжки для читальн «Просьвіти» в Пліхові, Красноцупці і Гаю пов. Бережани, в Острові пов. Бірча, в Болдурах пов. Броди, в Чорткові, Доброгостові і Довгім пов. Дрогобич, в Джуркові пов. Городенка, в Жабю Слупейці пов. Косів, в Попелянах пов. Львів, в Вишнівчичку пов. Перемишляни, в Котузові пов. Підгайці, в Азриянові пов. Рудка, в Богданівці пов. Скалат, в Тростянці пов. Снятин, в Глецаві пов. Тереховля, в Яцківці пов. Товмач, в Дрогичівці, Літаци і Слобідці пов. Заліщики і в Вязовій пов. Жовква, як рішоч для тов-а «Січ» в Городенці, і читальни «Рускої Бєсїди» в Устю Путилові — Буковина. 8) Прияти до відомости, що Виділ краєвий рішив вислатити субвенцію за рік 1902 в квоті 6.000 К. 9) Внести відклик проти відмови німецького на основанє бюра посередництва праці для членів «Просьвіти», до міністерства справ внутрішних. — а саме повідомленє звернути львівському маргістратові до виготовленя в рускій язичі. 10) Відисати тов у «Академічна Громада» залєгль чинив в висоті 430 К. 11) В поладженю пьєсьма філії «Просьвіти» в Тернополі в справ недолучування делегатів до читальн, відисати ся до ц. к. старства в Тернополі, щоб занехало на дальше подібних практик.

12) Прияти до відомости справозданє касове з концерту Шеаченківського з тим, щоб чистий дохід в квоті 93 К 16 сот. розділити по половині на тов-о «Львівській Бєан» у Львові і на фонд степендиційн ім. Шевченка, та щоб Ви. п. Ользі Будзиновській і Ірині Шухевичівній вислати подяку за участь в концерті. 13) Урядити людвий концерт в маю с. р. при співучасті хору читальн «Просьвіти» в Винниках. 14) Прияти до відомости, що Ви. п. Врецьонова відписала акт основний фонду запомоговю імені Григорія і Юлії з Білевичів супругів Врецьонів в висоті 6.000 К. 15) Прияти до відомости, що на фонд запомоговий призначений для учеників низшої гімназії синів свьятичеників імені Михайла Сножарського піднято 4.000 К. Право наданя обох запомог прислугує Головному Виділову тов а «Просьвіти» у Львові з виключенем всяких властей. 16) Прияти 253 нових членів; від початку року 565.

— **В справі Гекайла**, підполківника-авдитора, котрий пропав оноді безслідно зі Львова, доносять «Дзєннікови польському» з Ярослава: Се загадочне зникненє вяже ся з особою бувшого поручника Вільгельма Липовича з Ярослава, ко-

трий перед кільканацятьма днями одержав докторат права на краківській університеті. Липович служив перед кількома роками при краєвій обороні і з причиня якихсь неправильностей в самоубійчій намірі стрілив собі в скрань, але куля перешла ему обоє очий і носову кість. В часі ліченя в шпиталі вів проти Липовича слідство підполк.-авдитор Гекайло; брав его гажу, а коли Липовича увільнено від замітів, показало ся, що Липович одержав лише 400 злр., а квіт у війскових актах звучав на 1.400 зр. Коли Липович домагав ся решти своїх грошей, вмовлювано в него, що виплачено ему все і заряджено знова слідство, сим разом о клевету. Тимчасом барон Ротшільд заяв ся слішим Липовичом, казав его образувати в своїм заведеню для темних і при величезній памяти Липовича довів его до докторату права. Тепер має Липович одержати посаду у Ротшільда. Ведене слідство випало так некорисно для Гекайла, що він сам понав в слідстві о спроневеренє, обманьство і вплив на свьідків. Євильогом сеї справи є зникненє Гекайла.

— **Страйки.** Slowo p доносить з Заліщик, що в тамошнім повіті вибухнули хліборобські страйки. В громаді Ружанівка вибухнув страйк, але другого дня покінчив ся, бо підвищено платню робітникам. В Лисівцях страйкує ціла громада; до державця Штекля ніхто не йде на роботу. В селі між страйкарями спокійно.

— **Цісарські маневри на Буковині?** Черновецка «Буковина» доносить, що кружать вісти, що сего року відбудуть ся цісарські маневри на Буковині в околиці Гадікфільви і Глібокої аж до семигородських гір.

— **За обиду маєстату** засудив черновецкий трибунал Тимофія Коричука з Кіцмана на 4 місяці тяжкої вязниці. Засуджений, якого боронив адв. др. Василь Дугчак, вніс рекурсе.

— **Іменованя і перенесеня.** Міністерство скарбу іменовало контролєра економату, Е. Кінцлера, управителем економату краєвої дирекції скарбу у Львові. — Президія краєвої дирекції скарбу іменовала рахункового підофіцера К. Каву скарбовим канцєлістом в XI кл. рангі; комісарів скарбової сторожи: Маврикія Держковського і Николу Вайде, а також провізоричного старшого комісаря скарбової сторожи II кл. Йосифа Чернецького, старшим комісарем скарбової сторожи II кл. в IX кл. рангі, а комісаря скарбової сторожи Фридриха Дашиньського провізоричним старшим комісарем скарбової сторожи II кл. Дальше іменовала: поручника 85. п. п. Йосифа Позваньського і старших респіциєнтів скарбової сторожи: Станислава Маура, Николу Зембачиньського, Кароля Пітрофа, Болеслава Вайса, Еміля Сабо і Володимира Мушиньського комісарями скарбової сторожи в X кл. рангі.

Президент міністрів яко управитель міністерства справедливости перевє нотаря Йосифа Красовського з Вишнівчичка до Рудок. — Дирекція почт перене за асистентів М. Кебузницького з Ярослава М. Марка з Самбора і Б. Ільницького з Горлиць до Перемишля.

— **Огонь** знищив в Майдані, станиславського повіта, сім селянських загород вартости 7.000 К.

— **3 Жукова** доносять, що дня 10. с. м. згоріло в Плазові 35 господарств. Шкода виносить 20.000 К, а була обезначена лише в одній десятій частині.

— **Балканські справи.** До Berliner Tageblatt-у доносять з Царгорода, що межі амбасадорами Австрії і Р. сїї а Портою треває дальша обміна нот в македонській справі. Порто на основі несправдливих донесень з своїх урядників твердить, що в Македонії все усюкоило ся. Однак звїти к-исулів звучать зовсім инакше. Революция якраз ширить ся. В однім з віляєтів болгарска ватага вирізала всіх мешканців в числі 180 душ.

Про похорони колеуля Щєрбини нишуть сербські часописи: Тіло російського колеуля привезено на залізничий дворець о 6. год. рано. Похоронний похід вів митрополит Никифор при участі численного духовенства. За домовиною ступали представителі дипломатичного свьіта і товнї населєня. Домовину несли офіцери, а пять офіцерів несли вінці від товариств з Митровиці. Підчас похорону три батальони війська віддали по 5 сальв карабінових.

— **Зеліний жолудок.** Якийсь придурковатий чоловік у Відні проковтував неначе які ласощі всякі тверді предмети, як цвяхи, оловяні пьомби, кусні скла, дерева і т. д. Якийсь час було ему з тим добре, але вкінці жолудок не міг стравити таких ласощів і почав боліти. Виниділого пажерника привезено на клініку. Тут его насамперед рєспіциди лучами Рєнтгена, а відтак стали добре годувати бараболями. Тоді виїшли з него один цвях, кусєнь скла і одна оловяна пьомба. Але коли показало ся, що в жолудку є ще щось більше, тоді присьцілено до рєзрязаня жолудка і ось що в нїм найдено: Три великі цвяхи, кусєнь дрота, чотири кусні дерева, металеву дудку від машинки до рєбленя напіросів, ручку від ложки, зігнену в двох бляшкї і кусєнь скла. Мимо того, що кусєнь жолудка треба було вирізати, бо дрїт вбив ся був в него одним кінцем, рана загоїла ся зовсім і чо-

лозік сей жи: нині, а навіть може вже їсти і тверді страви.

— **Світа великанів** Цісар Вільгельм — як звїсно — виїздить небавом до Риму. Єго свїта буде складати ся з самих великанів, а іменно: прибічний адютант фон Пліскоф є найвишнім офіцером в цілій німецькій армії; генерал фон Шоль і рєтмайстер фон Кляйст мають понад 2 метри вїсоти. Крім них належать до цісарської свїта сержант Моллегавер і підофіцир Таушлік, найвиші підофіцери в німецьім війску.

— **Ц. к. Дирекция залїзниць державних у Львові** оголошує:

Газета Львівска з дня 15. с. м. оповіщує розписанє ліцитаційної продажи старих материялів узисканих в окрузі ц. к. Дирекції залїзниць держ. у Львові. Оферти належить внести найдальше до 12. години в полудне дня 20. цвітня с. р. до више згаданой ц. к. Дирекції держ. залїзниць. Услівя продажи подані суть в Газеті Львівській, а можна їх одержати також в бюрі для справ варстатових в ц. к. Дирекції залїзниць у Львові.

— **Вісти з станиславської єпархії.** Розписані на конкурсе з рєчинєм до 1. червня парохії: 1) Ромашівка, чортківського дек., 2) Рудники, сьнятинського дек., 3) Хомаківка, тисьменицького дек., 4) Худївці, кудриньського дек. і 5) Цигани, скальського дек. — Консистория віднеслась до намісництва в справі згоди на канон. інституцію о. Вик. Ростковича з Жежави яко пароха в Сидорові. — Канонічну інституцію одержали: оо. Емилиан Глібовицький на Глубічок, Кондрат Логола на Жабє Слупейка, Панталеймон Білоус на Підлуже, Іван Целевич з львівської архієпархії на Звинячку, Ярослав Билиньский на Помірці і Володимир Микицей на Кривогулі. — Увільнені: оо. Александер Вергановский від прив. сотруди в Пшеничниках, Теодозий Куряк від другого сотр. в Коломеї, Йосиф Билиньский від завідат. в Звинячці і Николай Яросевич від сотрудн. в Старім Косові. — Введені: оо.: Олекс. Вергановский яко завідател в Комарові і Николай Яросевич яко другий сотр. в Коломеї. — Відпустку з канонічної звязи для прийнятя до львівської архієпархії одержав крил. Іван Ших з Сучави. — До канонічної звязи прийнятий о. Іван Целевич з архієпархії львівської. — Консистория віднеслась до намісництва о назначєнє дотації для приватних сотрудників в Ворвулицях залїзничного дек. і в Олексицях, скальського дек. і о признанє титула стола для окінч. богослова Стефана Проскурницького. — Цергифікат для учащаня на богословскї науки на університеті львівскім одержав Іван Дейницький на II семестер. — Від конкурсowego іспиту увільнені: оо. Теодор Матейків з Глибокої на три літа і Евг. Филипович прих. карного дома в Станиславові на шість літ. — Відпустку для покріпленя здоровля уділено о. Яросл. Марчакови з Жабя на дві неділі.

Посмертні оповістки.

— **О. Іван Головкович**, парох в Спасі, перегиньського деканата, упокоїв ся дня 12. с. м. в 67. році житя. Покійник був взірцевим душпастиром і щирим народним діячем. В. е. п.!

— **Померли:** У Львові Юліян Федорович, старший комісар повіт., в 54 році житя; в Кракові Карло Шукевич, заступник директора краківської дирекції залїзниць, в 59. р. житя; в Аббазі адв. др. Альойз Мілляніх, член палати вельмож; в Мерані Маврикий Лязарус, профєсор бернєньського університета, в 78. р. житя.

Наука, штука, література.

— **Руский народний театр** дасть в Тернополі в Замковій сали лише 8 представлень. В неділю дня 19. цвітня буде на початок відограний водевіль М. Кропивицького: «Шієні в лицях». Дальші представленя відбудуть ся в днях 20, 21, 23, 25, 26, 28. і 30. цвітня і будуть виставлені самі нові штуки.

— **Опера.** Наша землячка, п-на Саломєя Крушельницка, довголітня прїмадонна опери варшавської, загостила по триумфах, які довели ся їй недавно на неаполійській сцені, до Львова і вступила вперве в середу в міськім театрі в головній ролі в опері Массенєта «Манон». Хоч польські дневники не рекламували єї глосно, мимо того львівска публіка заповнила амфітеатр по береги, прагчуваючи, що сего вчєра найде себе на дійсно артистичнім пирі. Причуваня оправдали ся вповні. П-на Крушельницка як співом так і грою станула на височині європейської артистки і здобула собі приступом загальну симпатію. Нам довело ся бачити п-ну Крушельницку перед літами на львівській сцені в першій єї виступі в «Фавориті». Від сего ча-

еу не упустило вправді багато води в руслах галицьких рік, але що за кольосальна ріжниця в сьпіві і грі п-ни Саломей! Скорим ходом розвинув ся її талан і достиг совершенности, яку можна лише подивляти. Не дивота, що Варшава одушевляла ся нею завжди, не дивота, що і вибагливі італійські сцени закидували її при кождім виступі цвітими і голубами. В Італії придано їй імя «теа» місто Сальомеа. Вже в першій акті перервала львівська публіка — чудовий її сьпів різними, невмовкаючими оплесками, зрозумівши, що має перед собою артистку, що відчуває штуку, переймає ся нею, живе нею і відтворює її з артистичним пієвизмом. По першій акті загримів весь амфітеатр окликами признання для артистки і для її дільного товариша, Діаніого. Посеред френетичних оплесків засипано сю дібрану пару вінцями і китицями і викликувано безнастанно. Між вінцями вайшли ся і два вінці лаврові від «Львівського Бояна» і «Рускої Бесіди» з народними лентами. Одуревлене росло по кождім акті, а досягло кульмінаційної точки по сцені в монастирській келії, що випала знаменито — бо реалістично. П-на Саломея розвинула тут всі свої засоби сьпіву і гри і впапа в ситуацію всю свою душу. Креация «Манон» в тій сцені була трогуюча. В представленю взяли участь крім Діаніого, пп. Бромін і Шцманський. В п'ятницю виступить п-на Крушельницька в Монюшка «Графінні».

Н. В.

— Вийшло друге видане „Проповідий Недільних“ д-ра Івана Бартошевського, звісних з свого популярного і займаючого укладу. Можна їх набути в львівській книгарні Ставропигійській, або у автора (Львів, ул. Дома 5) по 2 злр. за примірник. — Автор дає ті проповіді також на богослужбній інтенції, о скільки стане запасу тихже.

— Недавно опустили печатню нові, гарні „Народно-церковні пісні“. Уложив текст і ноти о. В. Стех Ч. С. В. В. — Ціна примірника 12 сот.; з пересилкою 15 сот. Набути можна або у Львові у ОО. Василян, або в монастирі ОО. Василян в Красноупці, посл. поч. Поморяни.

— Репертуар Львівської Фільгармонії.

Нині в четвер, 16. с. м.: великий концерт під дирекцією кс. Лаврентія Перосіого при співучасті Йосифа Ля Пума, Жіованіого Позезе, міш. хору «Лютні» і «Хору академічного». В програму вийдуть: IV часть ораторії «Мойсей», і св. трильогія «Муки Христа» під личною управою композитора. Початок о 8. год. веч.

В суботу, 18. с. м. Перший концерт на ор-

т. нах при співучасті Едварда Трегелера, кор. надр. органіста.

В неділю, 19. с. м. як в четвер.

Телеграмм.

Відень, 16. цвітня. Нині отворено сойм долінно-австрійский. Краєвий єнділ предложив 6-місячну бюджетову провізорию.

Градець, 16. цвітня. Нині відбуло ся отворене стварійского сойму.

Відень, 16. цвітня. З Будапешту доносять, що застановлять сегорічні відпустки звичайні для вояків, котрі служать третій рік, з огляду, що не може відбутися нова військова бранка.

Мадрит, 16. цвітня. З Тангеру (в Мароко) доносять, що якийсь Маур зрапив револьверовою кулею сина англійского консуля.

Білгород, 16. цвітня. Російське правительство зажадає від Туреччини відшкодовани для родини помершого консуля Щербини в квті 1,200,000 франків.

Оголошенє.

Рада надзираюча «Повітового Товариства кредитового» стоваришена зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові скликає отсим на підставі §. 45. статута загальні збори стоваришена, що відбудуть ся дня 5. н. ст. мая 1903 о годині 3. пополудни в сали Товариства «Руска Бесіда» у Львові (ринок ч. 10, I. п.) з отсим предметом нарад:

1. Відчитанє протоколу з послідних загальних зборів.
2. Справозданз з діяльности з маєтковим білянсом по ковецю року 1902.
3. Справозданє комісії контрольної.
4. Предложенє Ради надзираючої що-до поділу зисків.
5. Вибір двох членів Ради надзираючої на місце вильосованих.
6. Внесеня членів.

За Надзираючу Раду «Повітового Товариства кредитового», у Львові дня 13. цвітня 1903.

Др. Кость Левицький.

Василь Король.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

ДИМ „ПРОСВІТІ“

ЛВІВ РИНОК Ч. 10.

ДИМ „ПРОСВІТІ“

одинокє руске товариство асекураційне, заснованє в 1892. р.

обезпечая будинки, движимости, збіжжє і нашу против шкід огневих, побірає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишкє з оплат розділяє межє членів яко зворот; в послідних трєх літах вносив зворот 8%.

ДНІСТЕР виплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 ліг виплатив 6.064 відшкодовань в сумі 3,187,258 К.

ДНІСТРА полісь приймають при позичках Банк краєвий і касп ошадности.

ДНІСТЕР посередничить при обезпечєнях на житє в краківскім Товаристві, відступає часть провізії з таких обезпечєнь на рускі добродійні цілі; ддятого на житє треба обезпечати ся тілько через «Дністер».

ДНІСТРА фонди вносять з кіпцем 1902. р. 838.364 К і всі уміщені в цінних паперах пупілярних.

ДНІСТЕР уділяє агенції селянам особливо там, де еще не роблять дотеперішні агенти.

ДНІСТРА агенти заробили вже 432 тисячів корон провізії.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	6:25	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор				
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галаду), Чорткова	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
6:50	з Брухович, щод. від 15. мая до 14. вер. вк.	6:43	„ „ „ дв. Підзамче				
7:45	з Янова	6:55	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича				
7:40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40 до Кракова (Відня, Праги), Берліна				
8:00	„ „ „ на дв. головний	2:55	9:00 до Лавочного, Хирова, Калуша				
8:10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	9:15	до Янова				
8:15	з Сокалі, Рави рускої	9:50	до Бєлаці, Сокалі, Любачова				
8:50	з Кракова, Відня, Праги, Берліна	10:30	до Чернівців, Потутор				
10:25	з Ришова, Любачова	10:40	до Тернополя, Потутор, дв. Підз.				
11:55	з Станіславова (Кересмезе, Потутор)	10:57	„ „ „ дв. гол.				
1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і сьвята				
1:23	з Янова	2:15	до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділю і сьвята				
2:20	з Підволочиск, Копичинців на дв. П. д.	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.				
2:35	„ „ „ на дв. голов.	3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.				
3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 15. вер.				
4:40	з Самбора, Стрия, Скольного (15-30.9)	3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова				
5:11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.						
5:35	„ „ „ на дв. голов.						
5:40	з Чернівців, Іцкан						
5:50	з Кракова						
Ніч				Ніч			
6:00	з Сокалі, Бєлаці і Любачова	6:10	до Станіславова, Жидачева				
8:04	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	6:20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)				
9:12	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дні авід 16. вер. до 30. цвіт. 1903. щоденно				
9:20	з Чернівців, Букарешту	6:35	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова				
9:25	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і сьв.)	7:10	до Сокалі і Рави рускої				
8:40	з Кракова, Відня, Берліна) Ясла, Розвадова	8:16	до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)				
2:31	10:03 з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	8:25	до Перемишля				
	10:02 з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	9:00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець,				
	10:20 „ „ „ на дв. голов.	9:20	„ „ „ дв. Підзамче				
	10:50 з Лавочного (Пешту) Хирова Калуша	10:05	до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.				
	3:14 з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче	10:30	до Іцкан, Чорткова				
	3:35 „ „ „ на дворець головний	11:00	до Кракова, Відня, Варшави, Праги				
		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний				
		11:32	„ „ „ дв. Підзамче				
		4:15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора				
		5:50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. щод.				

ЗАМІТКА: Пара нічна чюють ся від 6 години вечаром до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-європейский рїкнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцьких ч. 5.) уділяє пояснєнь в справах залізничних, продає білєти великого рода і розкладу їзди.

Ц. н. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійш зарядженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.